

Van: [redacted] - BD/PACT
Aan: [redacted] - BD/PACT; [redacted] - BD/PACT
Onderwerp: RE: Gronden hoger beroep Staat en SIO/CHL
Datum: maandag 11 oktober 2021 09:22:13
Bijlagen: [Bijlage 1 - Appreciatie uitspraak rechtbank CHL.docx](#)

5.1.2e

Ha [redacted]

Het is ook ingewikkeld. Ter verheldering nog een appreciatie die [redacted] destijds opstelde. Dat geeft wat meer achtergrond bij de zaak en de toetsing van de bestuursrechter.

5.1.2e

OCW ziet inderdaad van het hoger beroep aangaande de aanwijzing af, SIO wil dit nu toch doorzetten. Het was de vraag wat OCW nu moest doen en er waren bij onze Min wat zorgen over de positie van de overheid.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] - BD/PACT <[redacted]@minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 09:18

Aan: [redacted] - BD/PACT <[redacted]@minjenv.nl>; [redacted] -
 BD/PACT <[redacted]@minjenv.nl>; [redacted] - BD/PACT
 <[redacted]@minjenv.nl>

5.1.2e

Onderwerp: RE: Gronden hoger beroep Staat en SIO/CHL

Hoi [redacted]. Tnx ik probeer het te lezen maar kan t net niet volgen. Laatst wat ik las over de casus is dat ocw afzag van beroep toch?

Onderstaande gaat over een aanwijzing?

HG

Verzonden met BlackBerry Work
www.blackberry.com

Van: [redacted] - BD/PACT <[redacted]@minjenv.nl>

Datum: maandag 11 okt. 2021 8:46 AM

Aan: [redacted] - BD/PACT <[redacted]@minjenv.nl>; [redacted]
 BD/PACT <[redacted]@minjenv.nl>

5.1.2e

Onderwerp: FW: Gronden hoger beroep Staat en SIO/CHL

Ter info, voor het CHL dossier.

Wat context: De Min heeft [redacted] gebeld nadat hij in de RVI hoorde van het voornemen van het SIO om het hoger beroep door te zetten aangaande de aanwijzing. Donderdag belde [redacted] met de vraag of het bij ons ook was doorgelopen, dit was niet het geval. Navraag bij OCW door [redacted] en mijzelf het onderstaande beeld op zoals beschreven in de mail aan de Min.

Het is een heel juridische kwestie en met [redacted] sprak ik af dat er elkaar op de hoogte houden.

Groet,
[redacted]

Van: [REDACTED] - BD/KS <[REDACTED]@nctv.minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 14:29

5.1.2e

Aan: [REDACTED] - BD/PACT <[REDACTED]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Gronden hoger beroep Staat en SIO/CHL

Ha [REDACTED],

Ik zou je dit nog doorsturen. Ik heb op deze mail geen reactie meer gehad van de minister.

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED] - BD/KS

Verzonden: donderdag 7 oktober 2021 11:28

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - BD/AL <[REDACTED]@minjenv.nl>

CC: [REDACTED] - BD/DBO/ADVIES <[REDACTED]@minjenv.nl>; [REDACTED] - BD/DBO <[REDACTED]@minjenv.nl>; [REDACTED] - BD/NCTV <[REDACTED]@minjenv.nl>

5.1.2e

Onderwerp: RE: Gronden hoger beroep Staat en SIO/CHL

Beste Ferd,

Hieronder mijn uitvoeriger beeld nadat ik de vraag op grond van jouw aanvullende mondelinge info van gisteren heb bekeken. Ik heb ook nog telefonisch contact gehad met de juristen van OCW en hen ook gevraagd naar de visie van de landsadvocaat.

De uitspraak van de rechtbank in eerste aanleg was in vrijwel alle opzichten negatief voor de Staat (preciezer gezegd: voor de Minister voor BVOM, want het is bestuursrecht, dus de procesvoerende partij is het bestuursorgaan). De conclusie was "De minister had de aanwijzing niet mogen geven aan SIO. De rechtbank vernietigt daarom de aanwijzing. Met deze vernietiging is de aanwijzing om het schoolbestuur te vervangen van tafel. Dit betekent dat het beroep gegrond is. SIO krijgt dus gelijk."

De uitspraak bracht dus niet een soort balans waarin beide partijen deels gelijk kregen (zoals bij de casus met het huis met een hypotheek etc).

SIO had weliswaar gelijk gekregen, maar had toch ook beroep aangetekend tegen het (deel)oordeel van de rechtbank dat een deel van het financieel beheer niet in orde was (in wettelijke termen is ook dat al "wanbeheer"). Dat oordeel van rechtbank leidde, zoals blijkt uit het bovenstaande, dus niet tot de conclusie dat de minister de aanwijzing aan SIO had mogen geven. De Rechtbank: "De rechtbank heeft hiervoor vastgesteld dat sprake is van wanbeheer. Aan de eerste voorwaarde om een aanwijzing te kunnen geven, is dus voldaan. In het midden kan blijven of de minister in dit geval in redelijkheid gebruik heeft kunnen maken van zijn bevoegdheid om aan SIO een aanwijzing te geven. De rechtbank vindt namelijk in elk geval de concrete aanwijzing waarvoor de minister in deze situatie heeft gekozen niet evenredig."

5.1.2i
5.2.1

[REDACTED]

[REDACTED]

5.1.2i
5.2.1

Tegen deze achtergrond is de beslissing om het beroep in te trekken, zelfs nu SIO dat niet doet, goed te volgen.

Voor de hele context hier de volledige uitspraak eerste aanleg: [ECLI:NL:RBAMS:2020:226](#).
[Rechtbank Amsterdam, AMS 19/5273 \(rechtspraak.nl\)](#)

Als je nog vragen hebt, hoor ik dat graag,
Groet,

5.1.2e

Van: Grapperhaus, F.B.J. - BD/AL <[redacted]@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 17:49

5.1.2e

Aan: [redacted] - BD/KS <[redacted]@nctv.minjenv.nl>

CC: [redacted] - BD/DBO <[redacted]@minjenv.nl>; [redacted] -
BD/DBO/ADVIES <[redacted]@minjenv.nl>; [redacted] - BD/NCTV <[redacted]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Gronden hoger beroep Staat en SIO/CHL

[redacted] gesproken!

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [redacted] - BD/KS <[redacted]@nctv.minjenv.nl>

Datum: woensdag 06 okt. 2021 17:05

5.1.2e

Aan: Grapperhaus, F.B.J. - BD/AL <[redacted]@minjenv.nl>

Kopie: [redacted] - BD/DBO <[redacted]@minjenv.nl>; [redacted] -
BD/DBO/ADVIES <[redacted]@minjenv.nl>; [redacted] - BD/NCTV <[redacted]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Gronden hoger beroep Staat en SIO/CHL

Beste Ferd,

Onderstaande vraag kreeg ik via [redacted] doorgezet. Uit het bijgevoegde document maak ik op dat er in deze zaak zowel door de Minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media, als door de Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland (SIO, de Stichting achter CHL) beroep is ingesteld bij de Raad van State.

Ik neem aan dat OCW deze beroepsgronden aan je heeft toegestuurd vanwege de eerdere betrokkenheid van de NCTV bij deze casuïstiek. De beroepsgronden van de Staat (of de Minister voor BVOM) zijn wat mij betreft akkoord en ook [redacted] heeft daar geen aanvullingen op.

We moeten wat mij betreft terughoudend zijn bij onze verdere betrokkenheid bij deze zaak. Gelet op de verantwoordelijkheid die de NCTV heeft voor het duiden en signaleren van fenomenen en dreigingen en het versterken van de weerbaarheid van de samenleving tegen die dreigingen, zijn de voorliggende beroepsgronden van de Staat akkoord. Vanuit diezelfde verantwoordelijkheid heeft de NCTV in het verleden inderdaad gewezen op gevaren aan het toelaten op scholen van personen die een antidemocratisch en anti-integratief gedachtegoed uitdragen.

Omdat ik niet beschik over de kennis van het dossier kan mijn advies op dit moment niet verder gaan dan dit. Ik hoop dat dat voor jou voldoende is om een reactie aan de Minister voor BVOM te kunnen geven.

Groet,

[Redacted]

5.1.2e

Van: [Redacted] - BD/DBO/ADVIES <[Redacted]@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 09:24

Aan: [Redacted] - BD/NCTV <[Redacted]@minjenv.nl>; [Redacted] - BD/KS
<[Redacted]@nctv.minjenv.nl>

5.1.2e

CC: [Redacted] - BD/DBO <[Redacted]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Gronden hoger beroep Staat en SIO/CHL

Ha [Redacted] en [Redacted],

Ben ik met bijgevoegde informatie bij jullie aan het juiste adres? In dat geval: zouden jullie het aan [Redacted] en mij willen laten weten als jullie nog op- of aanmerkingen hebben?

Groeten,

[Redacted]

Van: [Redacted] <[Redacted]@minocw.nl>

Datum: dinsdag 05 okt. 2021 6:15 PM

Aan: [Redacted] - BD/DBO <[Redacted]@minjenv.nl>

Onderwerp: Gronden hoger beroep Staat en SIO/CHL

Dag [Redacted],

5.1.2e

Bijgaand de aanvullende informatie (gronden hoger beroep) voor minister Grapperhaus over het Cornelius Haga Lyceum, met het verzoek van minister Slob om uiterlijk morgen te reageren.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
.....
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 16375, IPC 5600 | 2500 BJ | Den Haag
.....

T [Redacted]

E [Redacted]

Van: [REDACTED] [BD/PNI](#)
Aan: [REDACTED] [BD/PACT](#); [REDACTED] [BD/PACT](#)
Cc: [REDACTED] [BD/PACT](#)
Onderwerp: RE: Annotatie RVI 31 augustus CHL
Datum: zaterdag 28 augustus 2021 14:06:51
Bijlagen: [image001.jpg](#)

5.1.2e

Stuk is prima. Goed inderdaad om scherp te hebben wat de positie is van de NCTV,

5.2.1

[REDACTED]

5.1.2i

Daarnaast zoals al goed vermeld, de procedure is er een van onderwijs en niet nationale veiligheid.

Dank voor het op de hoogte brengen!

5.1.2e

.....
Nationaal Coördinator Terrorismedebatting en Veiligheid
 .....

Ministerie van Veiligheid en Justitie
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
 .....

Van: [REDACTED] [BD/PACT](#)
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 12:55
Aan: [REDACTED] [BD/PACT](#); [REDACTED] [BD/PNI](#)
Cc: [REDACTED] [BD/PACT](#)
Onderwerp: Annotatie RVI 31 augustus CHL

5.1.2e

Hi [REDACTED],

Ik richt me even tot beide omdat het jullie beide aangaat gezien TV PGOBF, maar ook politiek is en er veel debatten zijn gevoerd. We praten jullie natuurlijk graag bij over alle ins en outs over CHL want het is een terugkerend punt in de RVI.

Dinsdag 31 augustus is de RVI waarin bijgevoegde notitie door OCW is ingebracht. Het betreft het intrekken van het hoger beroep mbt de aanwijzing van het SIO (CHL). In afstemming met JZ heb ik bijgevoegde annotatie voor 5.1.2e [REDACTED] gemaakt.

5.1.2e

Ik heb de redenering van OCW uit het stuk waarom zij vinden dat het hoger beroep kan worden ingetrokken hieronder gezet:

Redenering

[REDACTED]

5.1.2i

5.2.1

[REDACTED]

Mochten er vragen zijn dan hoor ik het graag en anders graag akkoord op de annotatie zodat ik deze kan doorzetten naar de staf. Deadline is maandag 10 uur voor het aanleveren van de annotatie dus graag daarvoor akkoord.

Groet,

5.1.2e

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minocw.nl](mailto:[REDACTED]@minocw.nl)>

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 21:38

Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbuza.nl](mailto:[REDACTED]@minbuza.nl)>; '*Postbus Taskforce PG & OBF'

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@nctv.minjenv.nl](mailto:[REDACTED]@nctv.minjenv.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minszw.nl](mailto:[REDACTED]@minszw.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbuza.nl](mailto:[REDACTED]@minbuza.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbuza.nl](mailto:[REDACTED]@minbuza.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minbzk.nl](mailto:[REDACTED]@minbzk.nl)>; [REDACTED]

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@minocw.nl](mailto:[REDACTED]@minocw.nl)>

CC: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@minocw.nl](mailto:[REDACTED]@minocw.nl)>

Onderwerp: Gespreksnotitie voor de RVI / Vervolg op hoger beroep SIO

Beste collega's,

In vertrouwen naar jullie toe: bijgaand stuk is naar AZ verstuurd voor de RVI van 31 augustus. Graag alleen voor intern gebruik en ter voorbereiding van jullie eigen bewindspersoon.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

OCW

Van: [BD/PACT](#)
Aan: [BD/NCTV](#); [BD/NCTV](#); [BD/NCTV](#)
Cc: [BD/](#) [BD/KA](#)
[BD/PNI](#); [BD/PLS](#); [BD/PLS](#); [BD/KS](#); [BD/DCOM/P&B](#); [BD/NCC/ECO](#)
Onderwerp: Maandag belangrijke uitspraak CHL dossier
Datum: donderdag 16 januari 2020 13:52:56

5.1.2e

Beste allen,
Maandag as., rond 13:00 uur, wordt er uitspraak gedaan door de rechtbank over de vraag of de aanwijzing van Minister BVOM richting het bestuur van het Cornelius Haga Lyceum (waarin hij stelt de financiering op te schorten als het bestuur niet opstapt) rechtmatig is. In dat kader hierbij een anticiperende mail.
Er zijn verschillende scenario's denkbaar:

5.1.2i
5.2.1

Ongeacht de inhoudelijk uitspraak van de rechter hebben de taskforce-leden uitgesproken om binnenkort bij elkaar te komen de balans op te maken. Er is de behoefte uitgesproken om het proces tot nu toe te evalueren, verdere mogelijkheden binnen het dossier te verkennen, maar ook om *lessons learned* te formuleren voor toekomstige casuïstiek. Een datum is nog niet gepland, men wil eerst de uitspraak van de rechter en de vervolgstappen van OCW afwachten. Deze vervolgstappen worden overigens nauwkeurig voorbesproken met alle taskforce partners.

Met vriendelijke groet,

Ministerie van Justitie en Veiligheid

5.1.2e

tel: [REDACTED]
[REDACTED] nctv.minjenv.nl

Van: [REDACTED] [BD/PLS](#)
 Aan: [REDACTED] [BD/PLS](#)
 Onderwerp: punten voor nota CVIN evaluatie CHL
 Datum: woensdag 10 juni 2020 07:56:18

5.1.2e

Ha [REDACTED],

Ik dacht dat het wel handig was om een begin te maken met de punten die in de nota voor de CVIN en RVI moeten komen te staan rondom evaluatie CHL. Ik kom tot de volgende punten die we moeten benoemen, naast de inleiding etc.:

- 1) Algemene doelstelling aanpak CHL
- 2) Evaluatie TF casus CHL
- 3) Wat ging er wel goed en wat niet
- 4) Rol RVI daarin
- 5) leerpunten
  - a. Doel voor ogen houden – dragen de beslissingen die de RVI neemt bij aan het te behalen doel
  - b. Steeds afstemmen of er een gezamenlijk doel is (OCW had duidelijk een ander doel dan afgesproken was)

Uit het overleg wat wij met 5.1.2e [REDACTED] hadden op 5 februari heb ik de volgende punten opgeschreven:

5.1.2e

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

5.1.2i

5.2.1

Als jij je hier ook in kan vinden, of wellicht aanvullingen hebt dan wil ik best een opzet maken.

Groet,

[REDACTED]

5.1.2e

Annotatie DO

1. Opening en mededelingen
2. Terugkoppeling
  - a. Overleg met islamitische koepelorganisaties (28 maart jl.)

Hier ben je volledig van op de hoogte.

3. Stand van zaken casuïstiek
  - a. Casus Amsterdam (toelichting NCTV)

NCTV heeft een aantal toezeggingen gedaan om de onderwijsinspectie te ondersteunen. (Zie bijlage).

[Redacted text block]

5.2.1

5.1.2i

- b. Toelichting op te vormen crisisteam (besluit RVI 5 maart jl.; toelichting NCTV)

De MP verzoekt op hoogambtelijk niveau op regelmatige basis afstemming te organiseren tussen in ieder geval het OM, de Onderwijsinspectie, de NCTV en de FIOD. De Minister J&V zegt toe dit te organiseren.

[Redacted text block]

5.1.2i

Buiten reikwijdte

[Large redacted text block]

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Van: [REDACTED] [_BD/PACT](#)
Aan: [REDACTED] [BD/NCTV](#)
Cc: [REDACTED] [BD/PLS;](#) [REDACTED] [_BD/KA](#)
Onderwerp: Anno bijeenkomst SZW
Datum: vrijdag 12 juli 2019 14:43:24
Bijlagen: [Kernboodschap Cornelius Haga Lyceum 12072019.pdf](#)

5.1.2e

Hi [REDACTED],

Bijgevoegd wat noties voor het overleg van vanavond. In de bijlage het meest recente narratief, aangepast naar de gebeurtenissen van gisteren.

5.1.2e

Gr, [REDACTED]

Annotatie [REDACTED] bijeenkomst SZW inzake ontwikkelingen CHL
 SZW, B.04.45 – Apollozaal 1

- De bijeenkomst heeft voornamelijk tot doel om genodigden te informeren over de inhoud van het inspectierapport, en de mogelijke implicaties van de aanwijzing. Hierdoor is de verwachting dat de grootste rol is weggelegd voor OCW, onderwijsinspectie en SZW;
- De kernboodschap kan als leidraad dienen voor het gesprek;
- Gezien de brede samenstelling van de groep en de sterke anti-overheid tendensen in de gemeenschap is het mogelijk onverstandig om de aanwezigen publiekelijk voor het blok te zetten door ze te vragen afstand te doen van het schoolbestuur of de overheid te steunen;
- Er wordt gewaakt voor het scenario waarin de school in staat blijkt om wederom een grote groep verontwaardigde sympathisanten te mobiliseren. Vooralsnog lijkt daar nog geen sprake van, een bijeenkomst op de school gisteravond trok slechts enkele tientallen personen. (Schatting 15 – 20);

5.1.2i

5.2.1

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

5.1.2e

Ministerie van Justitie en Veiligheid

---

tel: [REDACTED]
 e-mail: [REDACTED]@nctv.minjenv.nl

Datum
3 april 2019
Ons kenmerk
-

5.1.2e

nota

Annotatie gesprek M JenV en M BVOM inzake CHL

Aanleiding

De ministers Grapperhaus en Slob voeren donderdagochtend een gesprek over het Cornelius Haga Lyceum. Waarschijnlijk zal een groot deel van het gesprek gaan over de afstemming van de interventies en terugkoppeling van overleggen.

Annotatie

- De casus CHL wordt structureel besproken in Taskforce overleggen. Momenteel vindt dit overleg iedere twee weken plaats. Daarbij schuiven alle betrokken partners aan.
- Tijdens de RVI van (datum) is op verzoek van de MP afgesproken dat het ministerie van JenV coördineert op verschillende onderzoeken. Hiertoe zal hoogambtelijke afstemming worden georganiseerd. Daarvoor is contact met de Inspectie van het Onderwijs, FIOD, OM en NCTV nodig.
- Het is zaak om geen apart gremium, naast de Taskforce op te tuigen, aangezien dat de coördinatie van alle interventies niet te goede zou komen.
- Voorgestelde invulling: [REDACTED]

5.1.2i

- Er is, naast de contacten in de Taskforce, ook intensief contact met het ministerie van OCW en de IvhO. Afgelopen vrijdag heeft een directeurenoverleg plaatsgevonden. Daarin heeft de NCTV de volgende toezeggingen richting de aanwezigen gedaan.

5.1.2i

Datum

3 april 2019

Ons kenmerk

-

5.1.2i

- Naast bovenstaande afspraken blijft de Taskforce gezamenlijk op zoek naar handelingsperspectieven om de negatieve invloeden binnen de school tegen te gaan en de leerlingen te beschermen tegen schadelijke, anti-integratieve of antidemocratische ideeën.
- Het is verstandig om aan te geven dat snelle oplossingen niet altijd voorhanden zijn, en dat er vanuit moet worden gegaan dat dit – zelfs in het scenario van sluiting van de school – een vraagstuk is waarbij een lange adem nodig is.

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Directie Analyse en Strategie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl

Contactpersoon

[Redacted]

5.1.2e

T [Redacted]
[Redacted]@nctv.minvenj.nl

Datum
23 januari 2020

memo

Appreciatie uitspraak Rechtbank Amsterdam 20-1-2020 – CHL (aanwijzing vervangen bestuur)

1. De bestuursrechter heeft de rechtmatigheid getoetst van de door de minister aan het CHL gegeven aanwijzing tot vervanging van het bestuur. De rechter komt tot de conclusie dat de minister de aanwijzing niet had mogen geven en vernietigt de aanwijzing daarom. Om tot dit oordeel te komen doorloopt de rechter de volgende stappen, waarbij hieronder de nadruk wordt gelegd op de onderdelen van de uitspraak die (het werkterrein van) de NCTV het meest raken.
2. De aanwijzing bestond uit twee pijlers:
  - A) De school zou allereerst onvoldoende invulling geven aan de wettelijk vastgelegde opdracht om actief burgerschap en sociale integratie te bevorderen.
  - B) Daarnaast zou er sprake zijn van financieel wanbeleid en zelfverrijking.

Ad A

3. De rechter merkt op dat de aanwijzing volgens de minister niet gebaseerd is op de ambtsberichten van de AIVD, maar op de uitkomsten van zelfstandig onderzoek van de Inspectie en op de analyses van de NCTV ('persoonsprofielen'). Ook al heeft de CTIVD de ambtsberichten van de AIVD voor een (klein) deel als onrechtmatig beoordeeld, de rechter meent dat er in de overige informatie in de ambtsberichten voldoende aanleiding voor de inspectie bestond om nader onderzoek te doen¹. Daarmee is het verdere onderzoek van de Inspectie dus niet bij voorbaat van tafel en gaat de rechter verder met het beoordelen van het Inspectierapport en de analyses van de NCTV.
4. De rechter heeft zich niet uitgesproken over de rechtmatigheid van (het gebruik van) de NCTV-persoonsprofielen en ook niet over het feit dat ze onder geheimhouding alleen aan de rechter zijn voorgelegd. [Redacted]

5.1.2i
5.2.1

[Redacted] : 'De analyses hebben niet altijd een logische opbouw en niet altijd is inzichtelijk op welke feitelijke bevindingen sommige conclusies zijn gebaseerd. Dit klemt te meer omdat ook niet is vermeld wie de opsteller(s) van de analyses is, zodat onduidelijk is wat de expertise van de opsteller(s) is. De analyse over persoon 1 bevat een onvoldoende feitelijke en kenbare onderbouwing voor de conclusie dat persoon 1 antidemocratisch en anti-integratief gedachtegoed uitdraagt' (zie r.o. 23). In feite

¹ CTIVD kwam tot conclusie dat ambtsberichten rechtmatig, zorgvuldig en betrouwbaar genoeg waren om uit te brengen.

toetst de rechter de persoonsprofielen van de NCTV in grote lijnen op vergelijkbare wijze als de CTIVD de inlichtingen-/ambtsberichten van de AIVD toetst, namelijk op zorgvuldigheid en betrouwbaarheid. De CTIVD toetst echter ook op rechtmatigheid, dat laat deze rechter achterwege.

5.1.2i
5.2.1

5. Aan de hand van het Inspectierapport en de analyses van de NCTV beoordeelt de rechter of het verwijt dat de kwaliteit van het burgerschapsonderwijs op de school tekortschiet terecht is. Daarbij is relevant dat de burgerschapsopdracht (art. 17 Wvo) een algemene opdracht is en scholen een grote vrijheid hebben bij de invulling hiervan (vrijheid van onderwijs, art. 23 Grondwet). De eisen die de minister aan CHL stelt, gaan volgens de rechtbank te ver. De rechtbank gaat niet mee in de stelling van de minister dat de school openlijk afstand moet nemen van personen met een omstrede (salafistisch) gedachtegoed en omstrede gedachtegoed met de leerlingen moet bespreken. Hoe een school hiermee omgaat wordt namelijk niet in de burgerschapsopdracht geregeld. De keuzes die CHL hierin maakt, vallen binnen de vrijheid van onderwijs die is verankerd in de Grondwet.
6. De kritiek op de NCTV-analyses over 5 personen weegt in r.o. 35 ook mee in de beoordeling van de invulling door het CHL van de burgerschapsopdracht. Naast het oordeel dat de rechter één analyse (persoon 1) onvoldoende onderbouwd vindt om te concluderen dat deze persoon antidemocratisch en anti-integratief gedachtegoed uitdraagt overweegt de rechter dat 1) de betrokkenheid van sommige van deze personen bij de school beperkt was, 2) van de andere personen staat niet vast dat zij omstrede gedachtegoed hebben en 3) niet is komen vast te staan dat één van deze vijf personen omstrede gedachtegoed op de school zou hebben uitgedragen. De rechter oordeelt dat ook geen sprake is van zodanige risico's voor wat betreft de ongewenste beïnvloeding van leerlingen dat moet worden gezegd dat de opstelling van CHL in strijd komt met de burgerschapsopdracht.
7. Dit leidt tot de conclusie dat de minister onterecht heeft gesteld dat CHL niet heeft voldaan aan de burgerschapsopdracht (eerste pijler). Er is op dit punt dus geen sprake van wanbeheer. De aanwijzing kan daarom hierop niet gebaseerd worden.

Ad B

8. De rechtbank concludeert over de tweede pijler van het betoog van de minister (financieel (wan)beheer) dat daar deels sprake van is. Bij vier uitgaven is inderdaad vast komen te staan dat er sprake was van zelfverrijking en onrechtmatig handelen. De Inspectie voor het Onderwijs was echter al in 2018 op de hoogte van een deel van deze uitgaven en zag daarin toen geen aanleiding om alarm te slaan. Andere uitgaven die volgens de minister onrechtmatig zijn, waren ook volgens de accountant niet in strijd met de regels. De minister heeft niet duidelijk gemaakt waarom die uitgaven toch wel in strijd met de regels zouden zijn. De gestelde administratieve tekortkomingen rechtvaardigen niet de conclusie dat sprake zou zijn van algeheel financieel wanbeleid.

Oordeel rechter

9. De rechter oordeelt dat de aanwijzing onder deze omstandigheden niet proportioneel en subsidiair was. De door de minister gegeven aanwijzing tot vervanging van het voltallige bestuur is de zwaarst mogelijke en meest ingrijpende

aanwijzing die denkbaar is. De rechtbank vindt dat een dergelijke aanwijzing niet in verhouding staat tot het door de rechtbank vastgestelde wanbeheer. Het in deze uitspraak vastgestelde wanbeheer (zie r.o. 54) is in de eerste plaats immers aanzienlijk minder omvattend en minder ernstig dan de verwijten die de minister aan SIO heeft gemaakt. In de tweede plaats geldt het volgende. De minister heeft er voor gekozen om het verbetertraject in de vorm van aanbevelingen en herstelopdrachten van de Inspectie niet af te wachten. Mede gelet op de wetsgeschiedenis had SIO naar het oordeel van de rechtbank in dit geval de kans moeten krijgen om via een verbetertraject de situatie te verbeteren

10. Uitspraak is nog niet onherroepelijk aangezien de minister in hoger beroep is gegaan. Het is goed dat dergelijke fundamentele vraagstukken aan de hoogste bestuursrechter (afdeling bestuursrechtspraak Raad van State) worden voorgelegd.

[Redacted]

- 11.

[Redacted]

5.1.2i
5.2.1

Eerste interne analyse NCTV inzake uitspraak rechter CHL

In de casus CHL is het interventietraject op grond van de bevindingen van de Inspectie van het Onderwijs vastgelopen. De uitspraak van de rechter in de bodemprocedure maakt duidelijk dat een bestuurlijke aanwijzing van de minister jegens de school niet mag.

5.1.2i

Dit document is een eerste korte analyse ten behoeve van de RVI.

5.2.1

Zichtbare gedragingen versus langetermijnstrategie

5.1.2i

5.1.2i

5.2.1

5.1.2i

5.1.2i

5.2.1

Van: [REDACTED] [BD/PACT](#)

Aan: Aan: alleen intern NCTV

5.1.2e

Onderwerp: RE: Maandag belangrijke uitspraak CHL dossier
Datum: maandag 20 januari 2020 14:46:02

Beste allen,
 De uitspraak in de CHL zaak is binnen.

5.2.1

[REDACTED]. Hieronder een annotatie.

5.1.2i

Samenvatting uitspraak

- De rechter heeft de aanwijzing van de minister BVOM vernietigd. In feite zegt de rechter dus dat de aanwijzing hier niet had mogen worden opgelegd;
- Op het gebied van burgerschap geeft de rechter aan dat de vrijheid van onderwijs geldt. In de wet staat bovendien niet aangegeven waaraan precies moet worden voldaan, dus het past volgens de rechter niet om de school daar dan op af te rekenen;
- De rechtbank gaat ook niet mee in de stelling van de minister dat de school openlijk afstand moet nemen van personen met een omstreden (salafistisch) gedachtegoed en omstreden gedachtegoed met de leerlingen moet bespreken. Hoe een school hiermee omgaat wordt namelijk niet in de burgerschapsopdracht geregeld. De keuzes die SIO hierin maakt, vallen binnen de vrijheid van onderwijs die is verankerd in de Grondwet.
- Volgens de minister bestaat het risico dat leerlingen van de school worden blootgesteld aan ongewenste beïnvloeding door vijf personen. Er is volgens de rechter echter niet gebleken van risico's die zo groot zijn dat SIO in het kader van de burgerschapsopdracht anders had moeten handelen.
- De rechter vindt de aanwijzing ook een disproportioneel zwaar middel. Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat een aanwijzing alleen kan worden gegeven als het niet mogelijk is om de situatie met andere, minder vergaande maatregelen te verbeteren. De minister heeft volgens de rechter niet aangetoond dat er geen andere mogelijkheden waren om de financiële problemen die er bij de school speelden, op een andere manier op te lossen.

Vervolgstappen

- Het ministerie heeft al aangegeven in beroep te gaan tegen de uitspraak. Vandaag (maandag) zal MBVOM een persmoment houden en een brief naar de Tweede Kamer en naar de ouders van de leerlingen op het CHL sturen.
- De uitspraak heeft als gevolg dat een stevig optreden richting de school op grond van de bevindingen van de Inspectie van het Onderwijs veel minder waarschijnlijk is.

5.1.2i

5.2.1

Met vriendelijke groet,

5.1.2i

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
 Ministerie van Justitie en Veiligheid

5.1.2e

tel: [REDACTED]
 e-mail: [REDACTED]@nctv.minjenv.nl

Van: [REDACTED] BD/PACT

Verzonden: donderdag 16 januari 2020 13:53

Aan: Aalbersberg, P.J. - BD/NCTV; Smit, drs. S. - BD/NCTV; Schreinemachers, mr. drs. H.P. -

5.1.2e

Onderwerp: Maandag belangrijke uitspraak CHL dossier

Beste allen,

Maandag as., rond 13:00 uur, wordt er uitspraak gedaan door de rechtbank over de vraag of de aanwijzing van Minister BVOM richting het bestuur van het Cornelius Haga Lyceum (waarin hij stelt de financiering op te schorten als het bestuur niet opstapt) rechtmatig is. In dat kader hierbij een anticiperende mail.

Er zijn verschillende scenario's denkbaar:

5.1.2i
5.2.1

Ongeacht de inhoudelijk uitspraak van de rechter hebben de taskforce-leden uitgesproken om binnenkort bij elkaar te komen de balans op te maken. Er is de behoefte uitgesproken om het proces tot nu toe te evalueren, verdere mogelijkheden binnen het dossier te verkennen, maar ook om *lessons learned* te formuleren voor toekomstige casuïstiek. Een datum is nog niet gepland, men wil eerst de uitspraak van de rechter en de vervolgstappen van OCW afwachten. Deze vervolgstappen worden overigens nauwkeurig voorbesproken met alle taskforce partners.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Ministerie van Justitie en Veiligheid

tel

e-mail: @nctv.minjenv.nl

Van: [REDACTED] [BD/PACT](#)
Aan: [REDACTED] [BD/KS](#); [REDACTED] [BD/PNI](#)
Cc: [REDACTED] [BD/KA](#)
Onderwerp: annotatie CHL
Datum: maandag 15 juli 2019 10:06:40

5.1.2e

Annotatie CHL

- De communicatie vanuit de overheid richting de gemeenschappen, ouders en leerlingen, etc is – in ieder geval in de optiek van deze ambtenaar - beter verlopen dan bij het versturen van de Kamerbrief in maart 2019;
- De reacties naar aanleiding van het Inspectierapport zijn weinig verrassend. [REDACTED]
- Afgelopen vrijdag organiseerde SZW een informatiebijeenkomst, in samenwerking met OCW, onderwijsinspectie en NCTV. Hier werden aanvankelijk verschillende grieven binnen de islamitische gemeenschap gedeeld. Uiteindelijk werd de bijeenkomst door aanwezigen (naar verluid) als positief ervaren;
- Een nieuw ambtswoninggesprek in Amsterdam dat zaterdag jl. gepland stond is niet doorgegaan ivm onvoldoende aanmeldingen;
- Het schoolbestuur heeft in de media laten weten dat zij geen opvolging zullen geven aan de aanwijzing en aan zullen blijven als bestuur;
- De verwachting is nog steeds dat het schoolbestuur de komende tijd de media zal opzoeken om het eigen slachtofferschap te bepleiten. Het is derhalve zaak dat de (rijks)overheidpartners zich actief blijven inzetten om de kernboodschap uit te dragen;
- Er is nog geen nieuwe taskforcebijeenkomst gepland.

5.2.1

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Ministerie van Justitie en Veiligheid

5.1.2e

tel: [REDACTED]
 e-mail: [REDACTED]@nctv.minjenv.nl

Van: [REDACTED] [BD/PLS](#)
Aan: [REDACTED] [BD/KS](#)
Onderwerp: Annotatie RVI
Datum: maandag 1 april 2019 14:46:22

5.1.2e

Annotatie RVI

- Het bericht dat [REDACTED] aangesteld is als [REDACTED] is door de school zelf afgedaan als een 1 aprilgrap. 5.1.2e
- De school hekelt de reacties op het bericht. *“Vrijwel alle media namen het bericht over, duizenden mensen schreven erover op het internet, sommige politici waren in de war en weer andere stonden gelijk klaar om hun eigen agenda te promoten”, aldus de school.*
- De school maakt van de kans gebruik om het vermeende integratieve karakter van de actie te benadrukken. *“De kinderen hebben van dit ‘burgerschaps-event’ genoten, zo houdt ook het Cornelius Haga Lyceum Nederlandse tradities in stand. Het Cornelius Haga Lyceum schrijft in 2019 wederom geschiedenis, maar nu wellicht met de beste 1 april-grap van het jaar.”*
- De vraag of [REDACTED] over een VOG zou moeten beschikken, hangt af van het soort vrijwilligerswerk dat hij (naar verluid af en toe) verricht. Als het gaat om het regelen van busvervoer (waarvan sprake lijkt te zijn), dan hoeft hij geen VOG te hebben. Dat is anders als hij als leraar, als onderwijsondersteunende functionaris of als leidinggevende binnen de school zou werken. Er wordt gewerkt om hier beter beeld op te krijgen. 5.1.2e
- Op lokaal niveau heeft de situatie geleid tot de vraag of het mogelijk is om een politicus in de integrale aanpak op te nemen, en zo ja wat de afbreukrisico's zijn. Of dat wenselijk en mogelijk is wordt op lokaal niveau bepaald.

(Extra aanvulling telefonisch)

Groet,

[REDACTED]

5.1.2e

Van: [REDACTED] [BD/PLS](#)
 Aan: [REDACTED] [BD/PNI](#); [REDACTED] [BD/PLS](#)
 Onderwerp: Annotatie stafoverleg
 Datum: zondag 10 maart 2019 20:15:21

5.1.2e

Hoi [REDACTED],

5.1.2e

Zoals beloofd, hierbij een paar bullets voor het Stafoverleg. Hoop dat je hier iets mee kan.

- Er is veel media-aandacht geweest voor de ontwikkelingen rondom het CHL. Veel daarvan is genuanceerd, maar er zijn een paar frames in de berichtgeving waar we vanuit het Rijk meer op kunnen sturen. (Bijv: "overheid is anti-moslim" en "er is geen bewijs").
- Zowel burgemeester als MBVOM geven aan dat zij geconfronteerd worden met de vraag om 'aanvullend bewijs'. Inhoud van de brief zou te dun zijn. Daarop is de volgende woordvoeringslijn (afgestemd met AIVD) gedeeld:
  - *Inlichtingeninformatie is niet zomaar informatie. Signalen van de AIVD worden niet zomaar naar buiten gebracht. Daar is gedegen inlichtingenonderzoek aan voorafgegaan, en wordt bovendien alleen naar buiten gebracht als er een bedreiging is voor de nationale veiligheid, dan wel de democratische rechtsorde.*
  - *Deze signalen zijn vastgesteld door de AIVD, die verregaande bevoegdheden heeft om onderzoek te doen. De AIVD werkt in het geheim, maar met het oog op bescherming van privacy zijn er verschillende (onafhankelijke) instanties die de inzet van (bijzondere) bevoegdheden op meerdere moment toetsen en controleren.*
  - *U kunt er dus vanuit gaan dat de signalen juist zijn, dat doe ik ook.*
- Donderdag aanstaande is het debat. M.J&V en M.BVOM zijn uitgenodigd. Voorbereiding van het dossier is begonnen.
- Aangezien het ook wenselijk is om tot een aanpak op middellange en langere termijn te komen, zal in de week van 18 maart weer een Taskforce overleg worden gepland.

Groet,

5.1.2e

Van: [REDACTED] [BD/PACT](#)
Aan: [REDACTED] [BD/DBO/ADVIES](#)
Cc: [REDACTED] [BD/PLS](#); [REDACTED] [BD/PLS](#)
Onderwerp: Annotatie Uitspraak CHL
Datum: donderdag 23 januari 2020 13:43:53

5.1.2e

[REDACTED],

Hieronder alvast een annotatie. Een juridische analyse hebben we nog niet. Onze juristen hebben zich eerst gericht op die elementen die gaan over de werkwijze van de NCTV omdat de rechter zich daar expliciet over uitlaat, en nog niet op een juridische appreciatie. Deze volgt wel spoedig, maar heb ik dus nog niet. Wel een samenvatting van de uitspraak. Kan je hiermee al vooruit?

5.1.2e

Groet,

Samenvatting uitspraak

- De rechter heeft de aanwijzing van de minister BVOM aan het schoolbestuur vernietigd. In feite zegt de rechter dus dat de aanwijzing hier niet had mogen worden opgelegd;
- Op het gebied van burgerschap geeft de rechter aan dat de vrijheid van onderwijs geldt. In de wet staat bovendien niet aangegeven waaraan precies moet worden voldaan, dus het past volgens de rechter niet om de school daar dan op af te rekenen;
- De rechtbank gaat ook niet mee in de stelling van de minister dat de school openlijk afstand moet nemen van personen met een omstrede (salafistisch) gedachtegoed en omstrede gedachtegoed met de leerlingen moet bespreken. Hoe een school hiermee omgaat wordt namelijk niet in de burgerschapsopdracht geregeld. De keuzes die Stichting Islamitisch Onderwijs (SIO) hierin maakt, vallen binnen de vrijheid van onderwijs die is verankerd in de Grondwet.
- Volgens de minister bestaat het risico dat leerlingen van de school worden blootgesteld aan ongewenste beïnvloeding door vijf personen. Er is volgens de rechter echter niet gebleken van risico's die zo groot zijn dat SIO in het kader van de burgerschapsopdracht anders had moeten handelen.
- De rechter vindt de aanwijzing ook een disproportioneel zwaar middel. Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat een aanwijzing alleen kan worden gegeven als het niet mogelijk is om de situatie met andere, minder vergaande maatregelen te verbeteren. De minister heeft volgens de rechter niet aangetoond dat er geen andere mogelijkheden waren om de financiële problemen die er bij de school speelden, op een andere manier op te lossen.

Vervolgstappen

- Het ministerie OCW heeft al aangegeven in beroep te gaan tegen de uitspraak. Afgelopen maandag heeft MBVOM een persmoment gehouden en een brieven naar de Tweede Kamer en naar de ouders van de leerlingen op het CHL gestuurd.
- De uitspraak heeft als gevolg dat een stevig optreden richting de school *op grond van de bevindingen van de Inspectie van het Onderwijs* veel minder waarschijnlijk is.

5.1.2i

5.2.1

5.1.2i

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Ministerie van Justitie en Veiligheid

tel: [REDACTED]
 e-mail: [REDACTED]@nctv.minjenv.nl

Van: [REDACTED] - BD/PLS
Aan: [REDACTED] BD/KS
Onderwerp: Annotatie
Datum: vrijdag 22 maart 2019 09:02:08

5.1.2e

Hoi

Deze kreeg je nog van mij. Sorry, deadline was gisteren I know. Geen info dat niet over de reguliere mail kan, daarom bij dezen.

Groet,

Annotatie

Proces

- Dinsdag 19 maart jl. is er een nieuwe Taskforce bijeenkomst geweest. In de eerste week van april volgt een nieuwe bijeenkomst. De afspraak is gemaakt om de frequentie van bijeenkomsten hoog te houden, elke twee weken;
- Tevens is afgesproken om bij die bijeenkomst een complete inventarisatie te geven per organisatie op te leveren van interventies richting de school, brede interventies / wetswijzigingen, en gewenste maar (vooralsnog) onmogelijke interventies;
- De Taskforce zal ook een aantal scenario's uitwerken om te kunnen anticiperen op verschillende ontwikkelingen. Gedacht kan daarbij worden aan een grote toename of afname van leerlingen, het opstappen van het bestuur, een positief inspectierapport etc.
- 4 april wordt inzichtelijk hoeveel nieuwe aanmeldingen er zijn voor de school. Los van eventuele communicatie door de gemeente is de verwachting dat de school hierover te publiciteit gaat zoeken;
- Op 1 mei verloopt de aanvraagtermijn bij OCW voor het indienen van een aanvraag voor het stichten van een nieuwe school. Dan wordt inzichtelijk of de school in kwestie aanvragen heeft ingediend voor uitbreiding naar andere gemeenten;
- In juni wordt het rapport van de Onderwijsinspectie verwacht.

Inhoudelijk

Year	Number of cases	Percentage of cases
1990	10	10.0
1991	15	15.0
1992	20	20.0
1993	25	25.0
1994	30	30.0
1995	35	35.0
1996	40	40.0
1997	45	45.0
1998	50	50.0
1999	55	55.0
2000	60	60.0
2001	65	65.0
2002	70	70.0
2003	75	75.0
2004	80	80.0
2005	85	85.0
2006	90	90.0
2007	95	95.0
2008	100	100.0
2009	105	105.0
2010	110	110.0
2011	115	115.0
2012	120	120.0
2013	125	125.0
2014	130	130.0
2015	135	135.0
2016	140	140.0
2017	145	145.0
2018	150	150.0
2019	155	155.0
2020	160	160.0
2021	165	165.0
2022	170	170.0
2023	175	175.0
2024	180	180.0
2025	185	185.0
2026	190	190.0
2027	195	195.0
2028	200	200.0
2029	205	205.0
2030	210	210.0
2031	215	215.0
2032	220	220.0
2033	225	225.0
2034	230	230.0
2035	235	235.0
2036	240	240.0
2037	245	245.0
2038	250	250.0
2039	255	255.0
2040	260	260.0
2041	265	265.0
2042	270	270.0
2043	275	275.0
2044	280	280.0
2045	285	285.0
2046	290	290.0
2047	295	295.0
2048	300	300.0
2049	305	305.0
2050	310	310.0
2051	315	315.0
2052	320	320.0
2053	325	325.0
2054	330	330.0
2055	335	335.0
2056	340	340.0
2057	345	345.0
2058	350	350.0
2059	355	355.0
2060	360	360.0
2061	365	365.0
2062	370	370.0
2063	375	375.0
2064	380	380.0
2065	385	385.0
2066	390	390.0
2067	395	395.0
2068	400	400.0
2069	405	405.0
2070	410	410.0
2071	415	415.0
2072	420	420.0
2073	425	425.0
2074	430	430.0
2075	435	435.0
2076	440	440.0
2077	445	445.0
2078	450	450.0
2079	455	455.0
2080	460	460.0
2081	465	465.0
2082	470	470.0
2083	475	475.0
2084	480	480.0
2085	485	485.0
2086	490	490.0
2087	495	495.0
2088	500	500.0
2089	505	505.0
2090	510	510.0
2091	515	515.0
2092	520	520.0
2093	525	525.0
2094	530	530.0
2095	535	535.0
2096	540	540.0
2097	545	545.0
2098	550	550.0
2099	555	555.0
2100		

- Op vrijdag 22 maart is een nieuw krantenartikel verschenen in het NRC dat meer openbaar inzicht geeft in de inhoud van het AB. De verwachting is dat dit artikel opnieuw de druk op het schoolbestuur zal opvoeren. Zij lijken echter niet bereid tot enige concessie.

5.1.2e

5.1.2i

Van: [REDACTED] [BD/PLS](#)
Aan: [REDACTED] [BD/KS](#)
Onderwerp: RE: Aanvullingen annotatie 5.1.2e
Datum: donderdag 4 april 2019 11:12:56

5.1.2e

Hoi! Buiten reikwijdte [REDACTED]

[REDACTED] Daarom voelde ik mij geroepen om die verantwoordelijkheid te pakken. Daarnaast moeten we elkaar natuurlijk altijd helpen waar we kunnen.

Buiten reikwijdte [REDACTED]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [REDACTED] [<@nctv.minvenj.nl>](mailto:@nctv.minvenj.nl)
Datum: donderdag 04 apr. 2019 9:15 AM
Aan: [REDACTED] [<@nctv.minvenj.nl>](mailto:@nctv.minvenj.nl)
Onderwerp: RE: Aanvullingen annotatie [REDACTED]

5.1.2e

Ha [REDACTED],
 Ik wil je nog even danken voor je hulp gisteren. Super fijn dat je er nog de tijd voor kon/wilde nemen.
 Groetjes [REDACTED]

Van: [REDACTED] BD/PLS
Verzonden: woensdag 3 april 2019 17:05
Aan: [REDACTED] BD/KS
CC: [REDACTED] BD/NCTV; [REDACTED] BD/PLS; [REDACTED] BD/PNI
Onderwerp: Aanvullingen annotatie [REDACTED]

5.1.2e

Hoi [REDACTED],
 In overleg met [REDACTED] het volgende. We snappen dat een annotatie op casusniveau niet helemaal 'matcht' met hetgeen andere partijen melden. Daarom twee aanvullingen op de anno. Niks geheims aan onderstaand, overigens.

1) Op casusniveau:

- De casus CHL wordt structureel besproken in Taskforce overleggen. Momenteel vindt dit overleg iedere twee weken plaats. Daarbij schuiven alle betrokken partners aan.
  - o Tijdens de RVI van 12 maart is op verzoek van de MP afgesproken dat het ministerie van JenV coördineert op verschillende onderzoeken. Hiertoe zal hoogambtelijke afstemming worden georganiseerd. Daarvoor is contact met de Inspectie van het Onderwijs, FIOD, OM en NCTV nodig.
  - o Het is zaak om geen apart gremium, naast de Taskforce op te tuigen, aangezien dat de coördinatie van alle interventies niet te goede zou komen.
  - o Voorgestelde invulling: [REDACTED]

5.1.2i

- Er is, naast de contacten in de Taskforce, ook intensief contact met het ministerie van

OCW en de IvHO. Afgelopen vrijdag heeft een directeurenoverleg plaatsgevonden. Daarin heeft de NCTV de volgende toezeggingen richting de aanwezigen gedaan.

5.1.2i

2) Op fenomeenniveau:

- De beleidsmatige aanpak staat beschreven in de brief over PG & OBF. Deze aanpak richt zich vooral op gedragingen, op grond van de constatering dat het probleem rond de ideologie zich binnen een spanningsveld van vrijheden en veiligheid bevindt.
- Donderdag en vrijdag vindt er, op initiatief van de NCTV, een internationale expertsessie (met landen uit de Madrid Group) plaats, om met ander landen over de probleemstelling rondom het Salafisme te discussiëren. De bedoeling is om tot een gezamenlijk gedragen probleemstelling te komen. De ambitie is erop gericht dat de uitkomsten nieuwe aanknopingspunten voor beleid zullen vormen, maar enig verwachttingsmanagement is op zijn plaats.

Hopelijk helpt dit [redacted] morgen. Ik kan me echter voorstellen dat de aanwezigen met een onbevredigd gevoel naar huis gaan. Daar moeten we rekening mee houden.

5.1.2e

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]

Nationaal Coördinator Terrorismedbestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

---

tel: [redacted]

e-mail: [redacted]@nctv.minvenj.nl

Van: [REDACTED] - [BD/PACT](#)
Aan: [REDACTED] [BD/KS](#)
Cc: [REDACTED] [BD/KS](#)
Onderwerp: RE: RVI 2 juli
Datum: maandag 1 juli 2019 11:31:26

5.1.2e

Annotatie CHL:

- In afwachting van uitspraak kort geding, op 11 juli as. Voor nu is het zaak om de communicatie zo goed mogelijk op te lijnen, wetende dat CHL er alles aan zullen doen om het frame in hun voordeel te draaien, ongeacht de uitspraak van de rechter. **Tijdens het RVI van 9/7 zal er een inhoudelijk afgestemde woordvoeringslijn gedeeld worden.**

-

5.1.2i

[REDACTED]

[REDACTED]

5.1.2i

- **Ter achtergrond. Onderwerp van ambtelijk overleg op 2/7:** Mocht OCW op basis van het inspectierapport overgaan tot het uitbrengen van een aanwijzing (hetgeen niet vaststaat maar een mogelijkheid is) dan is het in de optiek van de NCTV van groot belang dat deze geen ruimte laat voor misbruik door het bestuur.

5.1.2i

[REDACTED]

Dit zal op dinsdag 2/7 inhoudelijk worden besproken tijdens een ambtelijk overleg bij OCW. Tijdens de RVI van 9/7 zal hierover worden teruggekoppeld.

Groet,

[REDACTED]

5.1.2e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [REDACTED] @nctv.minjenv.nl>
Datum: maandag 01 jul. 2019 9:45 AM
Aan: [REDACTED] @nctv.minjenv.nl>, [REDACTED] nctv.minjenv.nl>
Kopie: [REDACTED] @nctv.minjenv.nl>, [REDACTED] nctv.minjenv.nl>, [REDACTED] nctv.minjenv.nl>
Onderwerp: RE: RVI 2 juli
 Check. Ik ben verlaat door treinmisère, maar ga er straks mee aan de slag.
 Groet,
 [REDACTED]

5.1.2e

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: [redacted] nctv.minjenv.nl>

Datum: vrijdag 28 jun. 2019 3:42 PM

Aan: [redacted] nctv.minjenv.nl>

Kopie: [redacted] - BD/KS

BD/PNI [redacted] @nctv.minjenv.nl>

Onderwerp: RVI 2 juli

Ha [redacted],

MinBVOM heeft een stavaza over het CHL geagendeerd voor de RVI van dinsdag. Lukt het jou om weer een annotatie te verzorgen voor minJenV en [redacted]?

De voorbespreking van de RVI is om 13.00 uur. Het zou erg fijn zijn als je voor 12.00 uur de annotatie naar [redacted] en mijzelf kunt sturen.

Ik hoor graag of dat gaat lukken en bij voorbaat veel dank voor de moeite!

Groetjes,

[redacted]

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

Directie Analyse en Strategie

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 16950 | 2500 BZ | Den Haag

tel: [redacted]
.....

5.1.2e

Van: [REDACTED] - BD/PACT
Aan: [REDACTED] BD/KS
Onderwerp: RE: Verzoek om RVI annotatie
Datum: maandag 2 december 2019 11:38:30

5.1.2e

Ha [REDACTED],

Zoals afgesproken, weinig nieuws vanuit ons. Hieronder een aantal punten voor [REDACTED]

5.1.2e

- Naar verwachting zal het CTIVD rapport 12 december gepubliceerd worden. Wij hebben woensdag 4 december as. een inhoudelijke voorbespreking met de partners. 5.1.2e [REDACTED] kan inbrengen dat het van groot belang is dat we nadenken over strategische communicatie in reactie op de bevindingen, aangezien de verwachting is dat de school en sympathisanten er omheen het moment zullen aangrijpen om de geloofwaardigheid van de overheid te ontcrachten bijvoorbeeld door selectief te citeren.
- De uitspraak van de bodemprocedure over de vraag of de aanwijzing wel legitiem is wordt 9 december verwacht. Woordvoering hierop is vooral een zaak van OCW.
- [De rest volgt van [REDACTED]]

Groet,

5.1.2e

Van: [REDACTED] BD/KS
Verzonden: maandag 2 december 2019 8:54
Aan: [REDACTED] BD/PACT
CC: [REDACTED] BD/PNI
Onderwerp: Verzoek om RVI annotatie
 Ha [REDACTED],

5.1.2e

De school staat morgen op de RVI agenda, geagendeerd door BVOM en AIVD. Zou jij een annotatie willen opstellen voor minJenV en [REDACTED]? De voorbespreking met [REDACTED] is om 13.45 uur. Graag ontvang ik de annotatie voor 13.00 uur. Zou je een seintje willen geven mocht dit niet haalbaar zijn?
 Groetjes [REDACTED]

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK

Duidingsoverzicht Nationale Veiligheid (voor intern gebruik NCTV)

26 mei 09:00 uur

Analyse

Terrorisme, extremisme, radicalisering en polarisatie

Bestuursvoorzitter Haga Lyceum schorst directeur 5.1.2e (NRC.nl)

Directeur 5.1.2e van het Cornelius Haga Lyceum is per direct voor onbepaalde tijd geschorst, staat in een besluit van het schoolbestuur dat NRC maandag heeft ingezien. Belangrijkste reden voor de schorsing is de „autoritaire leiderschapsstijl” van 5.1.2e zegt bestuursvoorzitter 5.1.2e, die tot de schorsing besloot. Volgens 5.1.2e is de schorsing niet rechtsgeldig omdat 5.1.2e zelf al een dag eerder werd geschorst in een ander bestuursbesluit. Wie aan het langste eind trekt, is vooralsnog onduidelijk. *Commentaar analist: op 19 mei berichtte de NRC reeds over de strijd tegen 5.1.2e bestuursvoorzitter 5.1.2e zou hem toen al hebben geprobeerd te schorsen wegens zijn autoritaire leiderschapsstijl. Ook wilde de medezeggenschapsraad dat de macht van de directeur werd ingeperkt en trok de ouderraad zich terug uit onvrede over 5.1.2e. Daarnaast kwam het Lyceum vorige week in het nieuws omdat het vertrouwelijke gesprekken van de Inspectie van Onderwijs zou hebben afgeluisterd.*

Buiten reikw jdte

Buiten reikw jdte

This horizontal bar chart displays the percentage of the population aged 15 and over with a foreign background in 2019, categorized by country of origin. The y-axis lists 25 countries, and the x-axis shows percentages from 0 to 100. The bars are ordered by descending percentage. The top countries are Turkey (98%), Morocco (97%), and the Netherlands (96%). Other countries with high percentages include Italy, Germany, and France (all around 95-96%), and Belgium (94%). The bottom countries include Sweden (1%), Finland (0%), and Denmark (0%).

Land	Percentage (%)
Turkije	98
Morocco	97
Netherlands	96
Italy	95
Germany	95
France	95
Belgium	94
Spain	93
Poland	92
Ukraine	91
Romania	90
Sweden	1
Finland	0
Denmark	0

Lopende maatregelen en acties CHL

- De Taskforce heeft een breed scala aan interventies, zowel op de school als op de gemeenschap gericht , uitgezet via de verschillende betrokken partners;
- **5.1.2i**
- Het bekendmaken van de zorgelijke signalen over de school moet ook worden gezien als een interventie, bedoeld om ouders in staat te stellen een overwogen keuze te maken en de school te “ontmaskeren”;
- Een generiek overzicht van de overige inspanningen die momenteel worden verricht naar aanleiding van de berichtgeving over de school is terug te vinden in de bijlage (1);
- Over het algemeen is te stellen dat de wet- en regelgeving het op dit moment en onder de huidige omstandigheden en met de huidige bekende feiten niet mogelijk maken de school te sluiten of de financiering van de school te stoppen;
- Wel worden alle mogelijkheden verkend om via wet- en regelgeving de situatie op de school te beïnvloeden. Daarvoor zijn OCW en de onderwijsinspectie belangrijke partners;
- De NCTV heeft intensief contact met OCW en de onderwijsinspectie. Onderdeel daarvan is ook dat de onderwijsinspectie meer inzicht krijgt in de leerstellingen die kenmerkend zijn voor salafisme (en deels jihadisme) en hoe deze zich verhouden met het burgerschapsbeginsel en het integratievraagstuk. Op die manier kan de inspectie beter inschatten wat de effecten zijn van bepaalde lesmethoden, thema’s of de aanwezigheid van bepaalde personen, om daar vervolgens maatregelen op te nemen.

Bijlage 1

Maatregelen op de school gericht:	
Via wet en regelgeving	Via informele structuren
Onderzoek IvhO naar onderwijskwaliteit, financieel beheer en bestuurlijk handelen	Burgemeestersgesprekken, voorlichting
Afweging inzake toepassing wet BIBOB	Communicatie richting 'toeleverende' basisscholen
Verkenning mogelijkheid doorlopende screening bestuur	Voorlichting en training aan professionals
Onderzoek effectiviteit: "beleidsregel financiële sancties bij bekostigde onderwijsinstelling"	Potentiele vestigings- en uitbreidingslocaties monitoren op eigenaarschap en bestemmingsplan
Onderzoek naar bezoldiging bestuurders en mogelijke toelagen fraude	Gesprekken met informele netwerken en onderwijsnetwerken in de stad
Afhandeling zeven nieuwe stichtingaanvragen Stichting Islamitisch Onderwijs (SIO)	Gemeenschap stimuleren om binnen het kader van de nieuwe wet "Meer ruimte voor nieuwe scholen" initiatief te nemen om een alternatief onderwijsaanbod te creëren
Onderzoek arbeidsmarktdiscriminatie	
Verkenning mogelijkheden onder Tijdelijke Wet Bestuurlijke Maatregelen Terrorismebestrijding	
Verkenning mogelijkheden strafrecht op basis van beschikbare informatie	
Opname van betrokkenen in Integrale Persoonsgerichte Aanpak	

Maatregelen niet specifiek op school gericht
Afhandeling klacht ingediend door schoolbestuur
Afhandeling van het bezwaar van SIO gericht tegen de weigering om aanvullende materiele bekostiging
Verkenning uitbreiding bestuurlijk instrumentarium
Aanpassing stichtingssysteem door wetsvoorstel MRvNS
Actualiseren screeningsprofiel VOG voor onderwijspersoneel en bestuursleden
Afhandeling 6 WOB verzoeken
Uitvoeren van 15 aangenomen moties
Monitoren reacties gemeenschappen en tegengeluid organiseren
Vorbereiding proeve van wetgeving m.h.o.o. inperking ongewenste financiering uit onvrije landen
Verkennen van verruiming art 2:20 BW om rechtspersoon te verbieden of te ontbinden
Transparantieverplichting financiering

Samenvatting relevante passages uit verslagen Stafoverleg minister JenV met NCTV.

In de bijbehorende agenda's staat het agendapunt op de volgende wijze opgenomen: School Amsterdam (mondeling) of Cornelius Haga Lyceum (mondeling).

Verslag van 4 februari 2019

5b. School Amsterdam (*bijlage is gerubriceerd - nazending*)

De minister verzoekt om het onderwerp de komende weken terug te laten komen op de agenda om het handelingsperspectief te bespreken.

Verslag van 11 februari 2019

In het kort

a. School Amsterdam (*mondeling*)

Onderwerp wordt in maart geagendeerd in de RVI.

Verslag van 18 februari 2019

In het kort

a. School Amsterdam (*bijlage 6.1*)

5.1.2e meldt dat er morgen weer een bijeenkomst is van de Taskforce. 5.1.2e overlegt morgen na de Taskforce met AZ voor de bespreking in de RVI van woensdag.

Verslag van 4 maart 2019

5. In het kort

a. School Amsterdam (*mondeling*)

5.1.2e meldt dat maatregelen worden uitgewerkt voor bespreking in het CVIN en CIVD. Het DTN heeft een kader voor de risico's van salafistische voormannen neergezet. Beslispunten rondom communicatie liggen voor in de RVI. Er is vandaag nog een directeurenoverleg. De minister verzoekt om na het directeurenoverleg verder te spreken over dit onderwerp (DCOM sluit ook aan).

Verslag van 11 maart 2019

6. In het kort

a. School Amsterdam (*mondeling*)

In het weekend is er telefonisch contact geweest tussen de Burgemeester van Amsterdam, de minister en de NCTV om de recente ontwikkelingen te bespreken. Op donderdag 14 maart is het debat in de Kamer. De minister verzoekt om in de lead te zijn bij de planning van het debat. De minister geeft een compliment voor de coördinatie in deze casus.

Verslag van 25 maart 2019

5. In het kort

a. Cornelius Haga Lyceum (*mondeling*)

Morgen in de RVI kan een update van de actuele stand van zaken worden gegeven.

Verslag van 3 april 2019

5c. Cornelius Haga Lyceum (*mondeling*)

Op 4 april vindt er een overleg met MinJenV en MinBVOM plaats inzake de school. MinJenV vraagt of er al meer informatie is m.b.t. FIOD en of 5.1.2e kan aansluiten bij het overleg.

Verslag van 8 april 2019

5c. Cornelius Haga Lyceum (*mondeling*)

5.1.2e meldt dat 135 leerlingen zijn ingeloot. Donderdag kwam de Taskforce bijeen. Naast de Taskforce is regelmatig operationeel overleg gewenst tussen NCTV/Inspectie/SZW en FEC (OM en FIOD). *Vindt reeds plaats*

Verslag van 15 april 2019

5c. Cornelius Haga Lyceum (*mondeling*)

5.1.2e geeft aan dat er geregeld overleg is met FEC/ FIOD. Vorige week was er een overleg met de inspectie waarin kennis is overgedragen.

Verslag van 24 april 2019

5. In het kort

a. Cornelius Haga Lyceum (*mondeling*)

In het kader van deradicalisering, vraagt de minister of er een rondetafelgesprek georganiseerd kan worden (o.a. met 5.1.2e 5.1.2e zegt toe dit te organiseren (**actie**).

5.1.2e vertelt dat de onderwijsinspectie gebriefd is. Ook zal de gemeente Amsterdam een rapportage naar de onderwijsinspectie sturen. Het is van belang dat de taskforce zich bewust is van de vertrouwelijke informatie (AB's) waar ze mee werken.

Het Cornelius Haga Lyceum zal over een aantal weken weer geagendeerd worden (**actie**).

Verslag van 3 juni 2019

5c) Cornelius Haga Lyceum (*mondeling*)

5.1.2e meldt dat nadere informatie over de rol en advisering van de NCTV aan de minister wordt verstrekt voordat de inspectie naar buiten treedt.

Verslag van 9 december 2019

5. In het kort

b) CTIVD rapport over Cornelius Haga Lyceum (*mondeling*)

5.1.2e deelt mee dat in het rapport is opgenomen dat de inspectie vier persoonsprofielen heeft ontvangen van de NCTV en de vraag over de grondslag om tijdelijk persoonsinformatie op te slaan bij de NCTV kan naar boven komen. 5.1.2e geeft aan dat deze profielen zijn opgesteld op basis van openbare bronnen.

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Signalement Terrorisme en Radicalisering

Nummer 11/2019

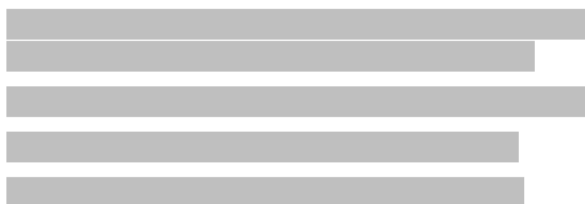
18 juli 2019

Disclaimer

Het Signalement Terrorisme en Radicalisering is een product van de Directie Analyse en Strategie (DAS) van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid. Het bevat actuele informatie en duiding over zaken die relevant zijn voor terrorisme(bestrijding) nationaal en internationaal. Het betreft veelal voorlopige analyses, die zijn bedoeld voor materiedeskundigen en instanties die een taak hebben bij het tegengaan van terrorisme en gewelddadige radicalisering.

Inhoudsopgave

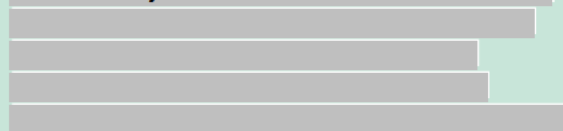
I. Buiten reikwijdte

II. Extremisme, radicalisering en polarisatie

De Hagsaga

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

II. Extremisme, radicalisering en polarisatie

De Haga saga

Op 11 juli 2019 besloot de rechter dat het rapport¹³ van de onderwijsinspectie over het Cornelius Haga-lyceum (CHL) in Amsterdam openbaar mocht worden gemaakt. Het bestuur van de school had dit aangevochten door middel van een kort geding. De minister van Onderwijs maakte bekend dat op grond van het rapport een 'aanwijzing' werd gegeven waarin het bestuur werd opgeroepen om op te stappen. De aanwijzing is 'voorlopig', de definitieve volgt in september, als het schooljaar weer gaat beginnen.

Het Haga of CHL is een islamitische middelbare school, de enige in Nederland. Er zijn wel tientallen islamitische basisscholen die veel minder, zo niet zelden, in het nieuws komen. Het CHL is voortdurend in het nieuws sinds begin maart van dit

¹² 'Doelwitten in beeld. Vijftien jaar jihadistische aanslagen in het Westen', AIVD 2019.

¹³ Rapport Stichting Islamitisch Onderwijs en het Cornelius Haga Lyceum, Inspectie van het Onderwijs, 11 juli 2019.

jaar bekend werd dat de AIVD in januari zorgelijke signalen had doorgegeven aan de gemeente Amsterdam over 'richtinggevende personen' in de school die banden hadden met terroristische organisaties en intenties hadden het lesprogramma te wijden aan de salafistische geloofsleer.

Half juli 2019 zijn er inmiddels een tiental partijen bij deze zaak betrokken, waarbij het voor de burger lang niet altijd duidelijk is wie wat doet en waarom. In volgorde van opkomst zijn dat de volgende:

- De AIVD: doet op wettelijke grondslag onderzoek naar 'radicaliseringstendenzen' en stuit, afgaande op het ambtsbericht aan Amsterdam, op - kort samengevat - de kwaadwillende intenties van bestuurders (met een zeer bedenkelijke achtergrond) en aanjagers in nota bene een middelbare school. De AIVD heeft hierbij als enige overheidspartij in Nederland de middelen om vast te stellen wat iemand heimelijk doet of beoogt en of dat afwijkt van wat iemand zegt of beweert. De AIVD stuurt begin 2019 een ambtsbericht zodat andere overheidspartijen geïnformeerd zijn. De AIVD is hierin onafhankelijk.
- De Taskforce Problematisch Gedrag en Ongewenste Buitenlandse Financiering: een interdepartementale werkgroep die als taak heeft om de polariserende en potentieel radicaliserende invloed van onder meer salafistische aanjagers in Nederland tegen te gaan en geldstromen uit, vooral, het Midden Oosten die de activiteiten van deze aanjagers financieren, te detecteren en tegen te gaan. De Taskforce concludeert dat de signalen van de AIVD zorgelijk zijn en geeft dit, via de NCTV, in maart 2019 door aan de gemeente Amsterdam.
- De NCTV: namens voornoemde Taskforce brengt de NCTV begin maart 2019 de zorgen over aan de gemeente Amsterdam. De NCTV is verantwoordelijk voor het tijdig zien en tegengaan van dreigingen voor de nationale veiligheid en in die hoedanigheid verantwoordelijk voor het integrale beleid tegen radicalisering.
- De gemeente Amsterdam: stelt het gebouw waarin het CHL gevestigd is beschikbaar, is verantwoordelijk voor de veiligheid en het welzijn van Amsterdamse burgers. Roept na de signalen van de AIVD en de zorgen van de Taskforce en de NCTV op tot opstappen van de bestuurders van de school.
- De onderwijsinspectie: onderzoekt of onderwijs gebeurt volgens de wet en conform burgerschap. De inspectie doet onderzoeken van verschillende zwaarte: een oppervlakkig onderzoek in 2018 bracht geen problemen aan het licht. Een diepgaand onderzoek, na de signalen van de AIVD, leidde tot het voor de bestuurders van de school zeer nadelige rapport dat op 11 juli uitkwam. De inspectie opereert en rapporteert onafhankelijk. Niet onbelangrijk: de inspectie heeft niet de wettelijke middelen om de heimelijke intenties van schoolbestuurders te detecteren en vast te stellen, zoals de AIVD heeft gedaan. De inspectie kan dus niet de signalen zelf van de AIVD bevestigen. De inspectie heeft in het rapport wel de zorgen van de NCTV, de gemeente Amsterdam en de Taskforce bevestigd.
- Het ministerie van Onderwijs: verantwoordelijk voor de wettige en maatschappelijke verantwoorde uitvoering van het onderwijs. Bekostigt het onderwijs op scholen, mits dit aan alle voorwaarden voldoet. Kan bij niet-voldoen aan de voorwaarden de bekostiging intrekken, hetgeen mogelijk in het najaar kan gebeuren inzake het CHL.
- Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid: verantwoordelijk voor de participatie van alle Nederlanders in de samenleving.
- De bestuurders van de school, hebben recent aangekondigd niet op te stappen.
- De 'anjagers' rond de school. Zijn officieel niet bekend, maar zijn wel in enkele publicaties van NRC Handelsblad genoemd.
- De media, invloedrijke stemmen uit diverse delen van de samenleving.
- De ouders van leerlingen op school.
- De leerlingen zelf.

Commentaar analist

De Haga saga is een typische 'kleine grote' zaak. Het gaat om een kleine school met slechts 175 leerlingen. Tegelijk is het de enige middelbare islamitische school en speelt de school, en dus ook die 175 leerlingen, een hoofdrol in het almaar voortdurende en zeer gepolariseerde 'islamdebat' in Nederland. Dit debat wordt al twintig jaar

gevoerd en de laatste jaren vooral door uitersten: aan de ene kant staan rechts-populistische politici en media die 'de islam' als een groot gevaar zien voor de samenleving en aan de andere kant een aantal salafistische of islamistische predikers en agitators die vooral op sociale media roepen dat 'de islam' aangevallen wordt, dat de Nederlandse overheid tegen de islam is en ook tegen islamitisch onderwijs. De bestuurders van het CHL kunnen tot de laatstgenoemde categorie gerekend worden. Tussen die uitersten bevindt zich het over het algemeen zwijgende midden. Tot dat midden behoort het deel van de niet-islamitische samenleving dat geen problemen heeft met islamitisch onderwijs, hetgeen blijkt uit het betrekkelijk geruisloze bestaan van tientallen islamitische basisscholen. Tot het midden behoren ook de moslims die hun kinderen onderwijs willen laten volgen op islamitische grondslag. Dat is een recht in Nederland: we hebben ook katholiek en reformatorisch en joods en hindoeïstisch onderwijs. Als het gaat om middelbaar onderwijs, kunnen die ouders hun kinderen op dit moment alleen naar het CHL sturen. Het feit dat er voor het nieuwe schooljaar 2019-2020 rond de 180 nieuwe aanmeldingen voor het CHL zijn, is ook een 'klein grote' kwestie. Groot: dat zijn best veel ouders die ondanks de waarschuwingen over de school en de polarisatie ervoor kiezen hun kinderen toe te vertrouwen aan een directeur die de burgemeester van Amsterdam voortdurend aanduidt als 'domme gans'. Klein: de overige ouders van kinderen op al die islamitische basisscholen die naar de brugklas gaan, kiezen toch liever niet voor het CHL.

Het drama aan de Haga saga is dat een veel grotere kwestie over zoiets kleins als het CHL, en die groep daar schoolgaande kinderen, wordt uitgevochten. De grote kwestie is dat overheden in Nederland en Europa hebben geconstateerd dat ze iets moeten doen met de salafistische of islamistische aanjagers in de samenleving die in essentie moslims (zouden willen) onderwijzen om zich af te keren van de westerse samenleving en afstand te houden tot niet-moslims. Een reeks van recente wetenschappelijke rapporten¹⁴ concludeert dat dit niet alleen de samenleving verder splitst maar ook kan leiden tot radicalisering bij jongeren. Als je van jongs af aan hoort dat

moslims superieur zijn, dat er maar een wet is – die van God – en dat door de mens gemaakte wetten niet rechtmatig zijn en dat iedereen die anders denkt of gelooft, inclusief rekkelijke, soefistische, shiïetische moslims (en al die andere niet-salafistische islamitische stromingen), een afvallige is of een vijand, hoe kun je dan nog normaal participeren in een westerse overwegend seculiere samenleving? Tevens werd in die rapporten een verband gelegd tussen de agitatie van deze aanjagers en de uitreis van duizenden jonge mannen en vrouwen in het Westen die zich in de periode 2012-2017 aansloten bij ISIS in Syrië en Irak (en uit naam waarvan tientallen aanslagen in het Westen werden gepleegd). De grote vraag voor westerse overheden is hoe te voorkomen dat de samenleving verder splitst en dat, bij iets vergelijkbaars in de toekomst als het 'kalifaat' van ISIS, opnieuw duizenden jongeren radicaliseren.

Anders dan in bijvoorbeeld Frankrijk, is deze kwestie in Nederland redelijk overzichtelijk, maar niet minder ingewikkeld. De overheid wil voorkomen dat polariserende extremistische 'aanjagers' jonge moslims in hun greep krijgen en opzetten tegen anderen. Dat is vooral een participatievraagstuk. Zorg dat iedere moslim zich deel voelt uitmaken van de samenleving en kan participeren. Het punt is dat er door agitators van het andere uiterste (namelijk: populistisch rechts en extreemrechts) in de politiek en media zo lang en zo hard is geroepen dat 'de islam' een gevaar is, dat veel moslims zich juist buitengesloten voelen. De politieke wind van de afgelopen jaren heeft dit niet verbeterd: juist dit jaar wordt bijvoorbeeld een boerka-verbod van kracht. Boerka's zijn iets kleins, bijna niemand draagt ze, maar in het 'islamdebat' is het iets groots.

In de Haga-saga komt dit alles samen. De overheid wil jeugd – de leerlingen van het CHL – beschermen tegen haatzaaiende invloed van extremistische predikers en agitators. Veel moslims percipiëren echter een overheid die een boerkaverbod instelt, de islam problematiseert en schijnbaar alles op alles zet om de enige islamitische middelbare school in Nederland gesloten te krijgen. In een heetgebakerd debat is perceptie helaas meestal overheersend. De overheid zal de komende jaren zeer zorgvuldig moeten blijven uitleggen waarom de bestuurders en 'aanjagers' daaromheen een probleem zijn en

¹⁴ Voorbeeld: 'The Factory of Islamism', Hakim el Karoui, 2018.

niet de leerlingen, de ouders, islamitisch onderwijs of de moslims in Nederland.

Uitgave

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Directie Analyse en Strategie (DAS)
Postbus 117, 2501 CC Den Haag
Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag
5.1.2i

Meer informatie

www.nctv.nl
5.1.2i nctv.minvenj.nl
[@nctv_nl](https://twitter.com/nctv_nl)

18-07-2019